

VERKSAMHETSPLAN 2020

Miljönämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Nämndens basuppdrag	5
Förutsättningar	6
Kommunens styrmodell	7
Kommunens vision och förhållningssätt	8
Nämndens utvecklingsmål	9
Verksamhet som bidrar till fokusområden	10
Smartare Lund	10
Höjd kvalitet och ett gott bemötande	10
Ett starkt samhällsengagemang	10
Ett grönt föredöme.....	11
Miljönämndens verksamhetsbeskrivning	12
Miljöskydd	12
Hälsoskydd	13
Livsmedelskontroll	14
Miljönämndens prioritering av tillsynen	15
Tillsynsåret 2020	16
Utveckling av basuppdraget	20
Internbudget	21
Driftbudget	21

Sammanfattning

I verksamhetsplan för miljönämnden år 2020 redovisas nämndens basuppdrag och prioriteringar utifrån de förutsättningar som finns angivna i EVP 2020-2022 samt nämndens utvecklingsmål och indikatorer. Planen redovisar även förslag till nämndens internbudget för 2020.

Vad gäller nämndens utvecklingsmål med indikatorer, beslutade av miljönämnden 2016-03-10 § 16, redovisas utfallet av dessa avseende 2019 och mål för 2020. Utvecklingsmålen syftar till att bidra till måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges fokusområden: *Smartare Lund; Höjd kvalitet och ett gott bemötande; Ett starkt samhällsengagemang; Ett grönt föredöme*. För de mål där statistik finns att tillgå är resultatet positivt, miljönämnden klarar målen kopplade till indikatorerna.

Miljönämndens Tillsynsplan 2020 innehåller en utförligare beskrivning av nämndens olika verksamhetsområden med behovsutredning och prioriteringar inom respektive tillsynsområde. Behovsutredning och tillsynsplan ska uppdateras årligen och fastställas av miljönämnden i enlighet med bestämmelser i miljötillsynsförordningen (2011:13). Tillsynsplanen innehåller även en uppskattning av viss övrig tillsyn (oplanerad), tillsynsrelaterat arbete, prioriterade tillsynsprojekt samt miljöstrategiskt och kommuninternt arbete med bland annat samhällsplaneringsfrågor. Detta baseras på erfarenheter från tidigare år samt omvärldsfaktorer som kan medföra ett ökat antal inkommande ärenden.

Behovsutredningen tillsammans med den framtagna tillsynsplanen visar att miljönämnden uppfyller lagkraven avseende grundläggande och nödvändiga resurser för att bedriva tillsyn över de tillsynsobjekt som bedriver verksamhet i kommunen. Kommunens starka tillväxt innebär emellertid att allt mer av nämndens resurser tas i anspråk för deltagande i kommunövergripande projektgrupper och utredningar. Ett ökat fokus mot strategiska planeringsfrågor är en utveckling som förvaltningen bedömer kommer att vara bestående under överskådlig tid och nödvändigt om kommunen ska kunna uppfylla globala och nationella mål om en långsiktigt hållbar samhällsbyggnad och stadsutveckling.

Bland annat Trafikverkets stora infrastrukturprojekt kommer under flera år framåt att kräva ett stort engagemang från kommunens förvaltningar. Ett antal frågor ska utredas och kommunens intressen behöver bevakas. Miljöförvaltningen kommer att behöva avsätta resurser för deltagande i arbetsgrupper kopplade till dessa projekt. För att kommunens beslutsunderlag ska bli så bra som möjligt krävs att berörda förvaltningar har ett nära samarbete och att kommunens samlade kompetens samordnas och nyttjas. Kommunens genomslagskraft i yttranden och som förhandlingsmotpart ökar väsentligt om kommunen förmår att uttala sig samlat, tydligt och välmotiverat.

Den snabba strukturomvandlingen av staden, men även förändringar som drivs av en ökad digitalisering i samhället, innebär förändrade förutsättningar för företag och näringsliv men även för kommunen. En övergång från mer traditionell tillverkningsindustri till forsknings- och tjänsteföretag sätter avtryck i miljönämndens tillsynsverksamhet. Att Lund växer och förändras märks tydligt även på att klagomålshanteringen blivit mer omfattande för förvaltningen. Följden av en ökad urbanisering kan också ha som konsekvens att Lund utvecklar mer "storstadsproblematik" med till exempel en ökad kriminalitet. Omvandlingstakten och ett stort ärendeflöde är en utmaning personalmässigt men även ur ett budgetperspektiv.

Den i grunden mycket positiva utvecklingen för Lunds kommun innebär sammanfattningsvis att miljönämnden på sikt kommer att behöva tillföras resurser för att kunna möta framtida behov med ett ökat fokus mot strategiska planeringsfrågor, ett högre ärendeflöde och för att säkerställa en långsiktigt hållbar utveckling i kommunen.

Nämndens basuppdrag

Miljönämnden utövar tillsynen i kommunen enligt livsmedelslagstiftningen, delar av strålskyddslagen och tobakslagen, lagen om sprängämnesprekursorer, smittskyddslagstiftningen och miljöbalken (inklusive tillsynen av strandskyddet) samt i övrigt fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Tillsynsansvaret är beskrivet genom reglemente för miljönämnden, senast reviderat av kommunfullmäktige den 24 september 2015, § 175.

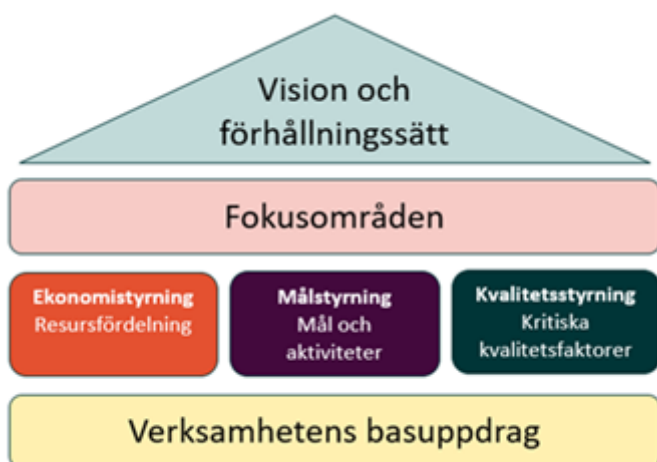
Förutsättningar

Nämndens förutsättningar framgår av reglementet (se nämndens basuppdrag ovan) samt budgetram tilldelad av kommunfullmäktige. Lagar, avtal och omvärldsfaktorer är kontinuerligt föränderliga och kan påverka nämndens uppdrag. Befintliga kända förutsättningar framgår nedan i avsnittet Verksamhetens mål och övriga indikatorer.

Kommunens styrmodell

Lunds styrmodell kan liknas vid ett hus – med tak, ovanvåning, stomme och grund. Alla delar hänger samman och behövs för att få en fungerande styrning.

Vår vision är att Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet. I Lund visar den politiska ledningen hur de vill utveckla kommunen genom att sätta styrande fokusområden som ska ta kommunen i riktningen mot visionen. Stommen i Lunds styrmodell består av de tre parametrarna ekonomi, mål och kvalitet. Vårt basuppdrag styrs av lagar och förordningar. Det som i styrmodellen beskrivs som verksamhetens basuppdrag består dels av nämndens uppdrag enligt de av kommunfullmäktige beslutade reglementena och dels av de lagar och förordningar som styr nämnden.

Kommunens vision och förhållningsätt

Lunds vision

Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet

I Lund har kunskap förändrat världen i mer än 1000 år. Nytänkande och problemlösande ligger i vår natur. Vi hämtar kraft i historien för att tillsammans med andra skapa framtiden.

Lund är en plats där du kan vara dig själv, där du vill bo, utvecklas och bidra till framtiden. Här finns en unik kunskapskultur där olikheter berikar. Vi vågar tänka stort och visa handlingskraft. Genom öppenhet och tillit till varandra låter vi idéerna växa till hållbara lösningar på dagens och morgondagens utmaningar.

Tillsammans kan vi mötas, skratta och lösa världsproblem. Genom att visa vägen och inspirera andra visar vi att Lund är ett levande och ledande kunskapscentrum som gör skillnad. Då, nu och i framtiden. Här och i världen.

Lunds förhållningsätt

Lyssna

Vi lyssnar och tar till oss kunskap som finns i Lund och i världen utanför. Öppenheten gör att vi får nya perspektiv, odlar innovationer, idéer och en stark demokrati.

Lära

Vi lär genom att lyssna, men också genom att vara nyfikna och skapa. Vårt lärande driver utvecklingen och i en värld som är i ständig förändring bjuder vi in, testar nya tankar och lösningar och följer goda exempel.

Leda

Vi leder och vi visar mod och handlingskraft; vi genomför förändringar och tar initiativ. Vi verkar tillsammans med andra och drar nytta av varandras kompetenser, erfarenheter och våra olika uppdrag och roller. Tillsammans åstadkommer vi mer.

Nämndens utvecklingsmål

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2019	Utfall 2019	Mål 2020
Boende och verksamma i Lunds kommun ska uppleva god service och känna förtroende för miljönämndens arbete Höjd kvalitet och gott bemötande Ett starkare samhällsengagemang	Nöjd-kund-index (NKI) i mätningen Insikt, livsmedelskontroll	70 NKI-värde	86 NKI-värde *	70 NKI-värde
	Resultat i Servicemätning via telefon och e-post (PROFITEL) utifrån specificerade områden: 1. Tillgänglighet telefoni	80 %	*	80 %
	Resultat i Servicemätning via telefon och e-post (PROFITEL) utifrån specificerade områden: 2. Svar på frågan	100 %	*	100 %
	Resultat i Servicemätning via telefon och e-post (PROFITEL) utifrån specificerade områden: 3. Information	100 %	*	100 %
	Resultat i Servicemätning via telefon och e-post (PROFITEL) utifrån specificerade områden: 4. Intresse och engagemang	100 %	*	100 %
	Resultat i Servicemätning via telefon och e-post (PROFITEL) utifrån specificerade områden: 5. Bemötande	100 %	*	100 %
	Nöjd-kund-index (NKI) i mätningen Insikt, miljö- och hälsoskyddstillsyn	70 NKI-värde	70 NKI-värde *	70 NKI-värde
I sitt uppdrag ska nämnden prioritera miljömålen Giftfri miljö samt God bebyggd miljö. Fokus skall ligga på god folkhälsa och en hållbar utveckling Smartare Lund Ett grönt föredöme	Nämnden skall vara en aktiv del av förvaltnings- och kommunöverskridande arbetsgrupper: Giftfri förskola	 Ja	 Ja	 Ja
	Nämnden skall vara en aktiv del av förvaltnings- och kommunöverskridande arbetsgrupper: LundaMaTs	 Ja	 Ja	 Ja
	Nämnden skall vara en aktiv del av förvaltnings- och kommunöverskridande arbetsgrupper: Lunds Vatten	 Ja	 Ja	 Ja
	Nämnden skall vara en aktiv del av förvaltnings- och kommunöverskridande arbetsgrupper: Miljösamverkan Skåne	 Ja	 Ja	 Ja
	Nämnden skall vara en aktiv del av förvaltnings- och kommunöverskridande arbetsgrupper: Kemikalieplan, "LundaKem"	 Ja	 Ja	 Ja

* Statistik finns i dagsläget ej att tillgå avseende indikatorn, resultat kommer att redovisas i årsanalysen för år 2019

Verksamhet som bidrar till fokusområden

Smartare Lund

Miljönämndens utvecklingsmål kopplat till detta fokusområde är *I sitt uppdrag ska nämnden prioritera miljömålen Giftfri miljö samt God bebyggd miljö. Fokus skall ligga på god folkhälsa och en hållbar utveckling.* Detta fokusområde hänger för miljönämndens del även samman med fokusområdet Ett grönt föredöme, se nedan.

Utöver aktivt deltagande och bidragande i förvaltnings- och kommunövergripande arbetsgrupper kan nämnas att miljönämnden även kommer att bidra till fokusområdet genom att under 2020 uppgradera sitt verksamhetssystem till EDP Vision Miljö. Avsikten är dels att säkerställa nämndens dokumenthantering, dels att nämndens personal ska få tillgång till ett modernt och effektivare verksamhetssystem. Nämnden kommer även, via kommunens digitaliseringsråd, delta i utvecklingen av fler e-tjänster.

Förvaltningen har också påbörjat ett arbete tillsammans med Future by Lund - Smart Cities och innovationsföretag att mäta buller samt luftföroreningar med hjälp av sensorer vilket kommer att ge mätdata från kritiska platser i hela Lunds kommun

Höjd kvalitet och ett gott bemötande

Miljönämndens utvecklingsmål kopplat till detta fokusområde är *Boende och verksamma i Lunds kommun ska uppleva god service och känna förtroende för miljönämndens arbete.* Detta utvecklingsmål är även kopplat till fokusområdet Ett starkt samhällsengagemang, se nedan.

Indikatorerna kopplade till detta mål rör Nöjd-kund-index (NKI) i mätningen Insikt för livsmedelskontroll respektive miljö- och hälsoskyddstillsyn samt resultat i Servicemätning via telefon och e-post (PROFITEL) utifrån de specificerade områdena Tillgänglighet telefoni, 2. Svar på frågan, 3. Information 4. Intresse och engagemang och 5. Bemötande.

Miljönämnden lägger stor vikt vid tillgänglighet, service och kommunikation. Trenden går mot en högre grad av digitalisering vilket ställer krav på till exempel utveckling av e-tjänster och lättillgänglig information via Lund.se

Miljönämnden bidrar genom sin effektiva och rättssäkra tillsyn till fokusområdet Höjd kvalitet och ett gott bemötande, något som också återspeglas av de goda resultaten i *Insikt* som är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning. I första hand mäts servicen för gruppen företagare, men i Lund mäts även nöjdheten hos ideella föreningar och offentliga organisationer. Kommunens servicemätningar avseende telefon och e-post visar även de att servicenivån är god inom nämndens ansvarsområden.

Genom pågående kartläggning av processer och verksamhetsbaserad informationsredovisning (dokumenthanteringsplan) bidrar nämnden ytterligare till att uppfylla fokusområdet.

Ett starkt samhällsengagemang

Miljönämndens utvecklingsmål kopplat till detta fokusområde är *Boende och verksamma i Lunds kommun ska uppleva god service och känna förtroende för miljönämndens arbete.*

Detta utvecklingsmål är även kopplat till fokusområdet Höjd kvalitet och ett gott bemötande, se ovan.

Indikatorerna kopplade till detta mål rör Nöjd-kund-index (NKI) i mätningen Insikt för livsmedelskontroll respektive miljö- och hälsoskyddstillsyn samt resultat i Servicemätning via telefon och e-post (PROFITEL) utifrån de specificerade områdena Tillgänglighet telefoni, 2. Svar på frågan, 3. Information 4. Intresse och engagemang och 5. Bemötande.

Miljönämnden deltar aktivt i samhällsplaneringen och bevakar att hänsyn tas till miljöbalkens regelverk. Miljönämnden är regelmässigt remissinstans för olika planprogram, detaljplaner och bygglov. Vidare kan nämnas att miljönämnden är delaktig i LundaMaTS-arbetet samt åtgärdsplanering för att uppnå en långsiktigt hållbar dagvattenhantering och översvämningssplanering.

Trafikverkets stora infrastrukturprojekt, med ombyggnader av bland annat E22:an med nya körfält och nya trafikplatser vid Ideon och Lund Södra, utbyggnad av södra stambanan till fyra spår Lund-Flackarp, med tågstation Klostergården samt planeringen för höghastighetsjärnväg sträckan Hässleholm-Lund, kommer under flera år framåt att kräva ett stort engagemang från miljönämnden. Ett antal frågor ska utredas och kommunens intressen behöver bevakas.

Ett grönt föredöme

Miljönämndens utvecklingsmål kopplat till detta fokusområde är *I sitt uppdrag ska nämnden prioritera miljömålen Giftfri miljö samt God bebyggd miljö. Fokus skall ligga på god folkhälsa och en hållbar utveckling.* Detta fokusområde hänger för miljönämndens del även samman med fokusområdet Smartare Lund, se ovan. Indikatorerna rör aktivt deltagande i de förvaltnings- och kommunöverskridande arbetsgrupperna för LundaMaTS, Lunds Vatten, Miljösamverkan Skåne samt Kemikalieplanen "LundaKem". Miljönämnden dokumenterar även luftkvaliteten i kommunen för att tillse att fastställda miljö kvalitetsnormer samt de nationella, regionala och lokala miljömålen uppfylls.

Genom aktivt deltagande i bland annat dessa arbetsgrupper bidrar miljönämnden till att göra Lund både grönare och smartare samt till att Lund är attraktivt ur folkhälsosynpunkt.

Miljönämndens verksamhetsbeskrivning

Miljönämndens tillsyn kan delas in i tre huvudgrupper; miljöskydd, hälsoskydd och livsmedelskontroll. Miljöskydd och hälsoskydd regleras i huvudsak av Miljöbalken och dess följdförfattningar samt EU-direktiv. Livsmedelskontrollen regleras av gällande EU-lagstiftning inom livsmedelsområdet med tillhörande nationella förordningar och föreskrifter.

Miljöskydd

Miljötillsyn sker inom en mängd olika verksamheter, bland annat industrier, verkstäder, byggarbetsplatser, laboratorier och lantbruk. Syftet med tillsynen är att kontrollera om företag och verksamheter bedrivs på ett sätt så att miljö och människors hälsa inte skadas. Exempel på miljöpåverkan kan vara utsläpp av skadliga ämnen till luft, mark och vatten men även buller, lukt, damm och andra störningar. I tillsynen granskas bland annat verksamheternas kemikalie- och avfallshantering, reningsutrustning samt egenkontroll (rutiner och riskhantering).

A- och B-anläggningar är tillståndspliktiga och har prövats vid antingen Mark- och Miljödomstolen eller hos Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Skåne. Lunds kommun har ansökt och beviljats övertagande av tillsynen vid 32 B-anläggningar och en A-anläggning från Länsstyrelsen Skåne. Dessa utgör samtliga tillståndspliktiga verksamheter i kommunen med undantag för forskningsanläggningen ESS. Tillsynsobjekten ska besökas årligen och de har krav på sig att årligen skicka in en miljörapport. Miljörapporten redovisar hur företaget uppfyller tillståndsbeslutets villkor samt miljöpåverkan och ska granskas av miljönämnden.

I kommunen finns 86 C-anläggningar. Dessa är anmälningspliktiga hos miljönämnden men har inte krav på sig att skicka in en årlig miljörapport. Vissa branscher eller objekt är dock ålagda att skicka in en årlig enklare version av miljörapport. U-objekt är verksamheter som varken är tillstånds- eller anmälningspliktiga. Många branscher innehåller huvudsakligen U-objekt och har en stor omsättning av verksamheter. Inventering inom dessa branscher sker kontinuerligt, under hösten 2019 räknas till cirka 200 U-objekt samt ca 320 lantbruk.

Flera industri- och verksamhetsområden i Lunds kommun där miljöfarlig verksamhet tidigare bedrivits kommer att omvandlas till bostadsområden. Det höga exploateringsstrycket är positivt då projekten ofta bidrar till att exempelvis förorenade områden saneras, men samtidigt bidrar exploateringen till flera nya problemområden. Klagomål på byggbuller, byggtrafik och damning, finpartiklar som snabbt avrinner till vattendragen och förstör vattenlevande organismers livsmiljöer, och hur hittar man avsättning för de stora mängder schaktmassor som uppkommer. Stadsomvandlingen genererar en hel del tillsynsarbete kring frågor om markundersökningar och saneringar, byggbuller, luftkvalitet och dagvattenhantering.

All verksamhet inom miljötillsynen kan inte planeras. Inom vissa ämnesområden styrs den dagliga verksamheten i hög grad av inkommande ärenden. Tillsynsområden med många inkommande ärenden är enskilda avlopp, värmepumpar, PCB och förorenad mark.

Tabell 1. Miljönämndens tillsynsområden inom miljöskydd. *Miljöfarlig verksamhet

Miljöfarlig verksamhet	Miljöfarlig verksamhet	Kemiskverksamhet	Övrigt
Fordonbranschen	Förorenade områden	Plasttillverkning	Miljöövervakning Vatten
Byggbranschen	Förorenade byggnader	Kemikalietillverkning	Miljöövervakning Luft
Verkstadsindustri	Deponier	Färgtillverkning	Strandskydd
Avloppsreningsverk	Avfallsanläggningar	Grafik och foto	Naturvård
Enskilda avlopp	Nedskräpning	Köldmedier	Detaljplaner och bygglov
Värmepump	PCB	Läkemedel	Utsläpp och olyckor
Täkter	Jordbruk	Cisterner	Energitillsyn
Tvätterier	Skjutbanor	Laboratorier	Dagvatten
Motorsportbanor	Slamspridning	Kemisk verksamhet	
Vindkraft	Bekämpningsmedel	Sprängämnesprekursorer	
Tandläkare	Golfbanor		
Livsmedelsindustri	Förbränningsanläggningar		

Hälsoskydd

Tillsynen inom hälsoskyddsområdet grundar sig på att människors hälsa inte ska påverkas negativt. Hälsoskyddstillsynen omfattar ett brett arbetsområde som rör allt från inomhusmiljö, som till exempel buller (från trafik och grannar), fukt och mögel, lukt, radon, förekomst av råttor och andra skadedjur, till badvattenkvalitet, tatueringar, och hållande av djur inom detaljplanelagt område. Även frågor rörande strålning (kosmetiska solarier), tobakstillsyn och danslokaler (till exempel nationsverksamheten) faller inom ramen för denna tillsyn.

Förtätningen och "blandstaden" samt klimatförändringar medför nya typer av problem i bostadsmiljöer. När temperaturen utomhus ökar med fler och längre perioder av värmeböljor ökar även problemen med höga inomhustemperaturer. När vi bor vi närmare varandra och bostäder, skolor, förskolor, lekplatser, idrottsplatser och verksamheter samtidigt ska samsas på en allt mindre yta ökar risken för störningar. Miljöförvaltningen ser en ökning av klagomål relaterat till detta. Tidvis inkommer även mycket klagomål på förekomst av råttor och andra skadedjur, vilket till stor del kan ha med bygg- och gatuarbeten att göra.

Ett viktigt tillsynsområde under 2020 kommer att vara skolverksamhet, med fokus på skolornas egenkontroll men även på kemikalier i skolan. Kemikalie- och avfallsfrågor är viktiga kontrollområden även vid tillsyn på andra verksamheter inom hälsoskyddsområdet.

En ny lag om tobak och liknade produkter trädde i kraft 1 juli 2019. Lagen innehåller en utökning av *rökfria miljöer*. Platser som uteserveringar, lekplatser, entréer till butiker och busshållplatser är några av de nya områden där rökning är förbjuden. Miljönämnden ansvarar för tillsynen över dessa rökfria miljöer.

Ärendetyper som ökar är granskning av bygglovsärenden och detaljplaner samt remisser om offentlig tillställning från socialförvaltningen och polisen.

Hälsoskyddsarbetet är till stora delar händelsestyrt. Inkommande ärenden i form av anmälningar, ansökningar, remisser och klagomål tar en stor del av handläggarnas tid i anspråk. Ambitionen är att så långt möjligt ge stöd och information i enlighet med

gällande lagstiftning och tillgängliga resurser.

Tabell 2. Miljönämndens tillsynsområden inom hälsoskydd

Bostäder	Strålning	Offentliga lokaler	Hygienlokaler
Inomhusmiljö	Radon	Skolor och förskolor	Tatuerare
Information till fastighetsägare	Elektromagnetisk strålning	Tillfälliga boenden	Håltagning
Egenkontroll	Solarier	Idrottsanläggningar	Akupunktur
		Nöjeslokaler	Fotvård
		Tobakstillsyn	Hudvård
		Strand-/bassängbad	Frisörer
		Vård- och äldreboenden	Massörer

Livsmedelskontroll

Offentlig kontroll av livsmedel ska vara riskbaserad och utföras regelbundet. Kontrollfrekvensen ska stå i proportion till riskerna i aktuell verksamhet och hänsyn ska tas till resultaten av livsmedelsföretagarens egna rutiner för säkra livsmedel. Kontrollen ska alltså vara både riskbaserad och behovsanpassad, det vill säga sättas in där behovet är störst. Resultat från kontrollerna och erfarenheter från hur verksamheterna lever upp till säkra livsmedel och kartläggning av branscher utgör underlag för att kunna utvärdera kontrollen. Särskilda kontroller utförs vid misstanke om bristande efterlevnad, men kan även utföras slumpmässigt utan någon misstanke om bristande efterlevnad.

Livsmedelsverket har upprättat en nationell plan med operativa kontrollmål för perioden 2020-2022. De operativa målen är så kallade SMARTA mål. Det innebär bland annat att de är specifika och mätbara. Ett mål uppfylls när den kontroll som anges i målet utförts på det sätt och i den omfattning som anvisats. Bedömning av måluppfyllelse görs på nationell nivå av Statens Livsmedelsverk (SLV) och den baseras på livsmedelskontrollens samlade insatser

Ny lagstiftning för livsmedelskontrollen 2020

Förordning (EG) 882/2004 om offentlig kontroll kommer att ersättas med (EU) 2017/625. Detta innebär ändringar i samtliga dokument, delegationsordning, taxa och kontrollplan för livsmedelskontrollen. För livsmedelskontrollen innebär införandet av ny lagstiftning och regelverk en utökad administration för år 2020. Förändringar i lagstiftningen kan innebära justeringar av verksamhetsplanen då ändringar träder i kraft den 14 december 2019

Tabell 3. Miljönämndens tillsynsområden inom livsmedelskontroll

Översikt av kontrollområden Livsmedel		Dricksvatten och övrigt
A. Administrativa krav	I. Särskilda ingredienser	Allmänna anläggningar
B. Livsmedelsinformation	J. Grundförutsättningar	Enskilda anläggningar
C. Särskild märkning	K. HACCP-baserade förfaranden	Smittskydd/Legionella
D. Skyddade beteckningar	L. Specifika hygienkrav på egenkontroller	Hälsocertifikat
E. Produktspecifika handelsnormer	M. Handel inom EU, Import/Export	
F. Varustandarder	N. Dricksvattenanläggningar	

Översikt av kontrollområden Livsmedel		Dricksvatten och övrigt
G. Livsmedel för särskilda grupper	O. Övriga krav	
H. Spårbarhet		

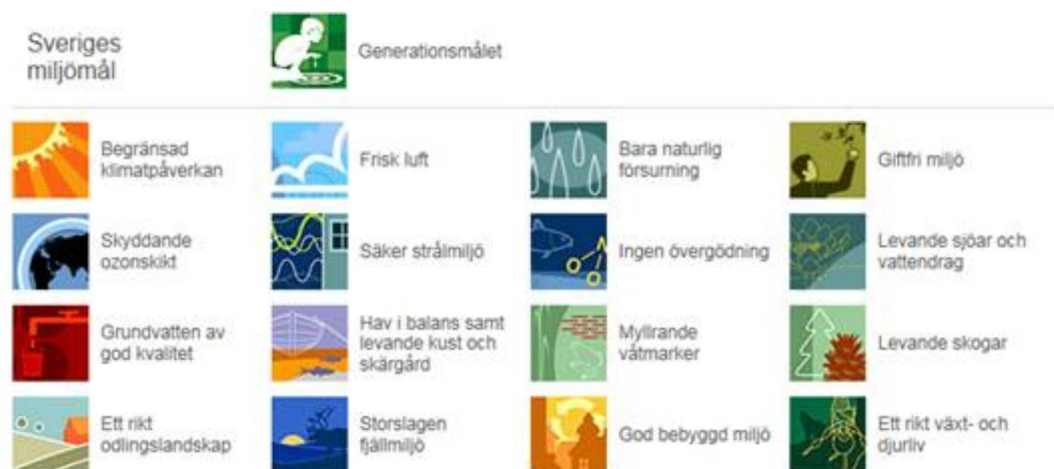
Miljönämndens prioritering av tillsynen

Det är miljönämndens ansvar att kontrollera att lagstiftningen efterlevs och att prioritera inom vilka områden som behovet av insatser är som störst. Miljönämndens politiska styrning och prioriteringar sätter således ramarna för tillsynsverksamhetens inriktning. Nämnden får dock inte åsidosätta gällande lagstiftning. Därutöver ska hänsyn tas till de globala och nationella målen/miljökvalitetsmålen, prioriteringar i länet och kommunens eget miljöprogram, *LundaEko II*.

Dessa mål visar vad man vill uppnå med tillsynen medan lagstiftningen anger de krav som ska uppfyllas för att man ska kunna uppnå målen.

Nationella miljökvalitetsmålen

De nationella miljökvalitetsmålen är Sveriges riktmärken för vad som krävs för att vi ska kunna lösa våra miljöproblem nu och inte lämna över dem till kommande generationer. Det finns ett generationsmål samt 16 miljökvalitetsmål:

Skånes prioriteringar

Skånska åtgärder för miljömålen 2016-2020 är ett regionalt åtgärdsprogram för att öka förutsättningarna att nå miljökvalitetsmålen i Skåne län. I programmet redovisas prioriterade åtgärder för att möta de gemensamma utmaningar vi ser för en hållbar utveckling i länet. Följande fem utmaningar anses vara särskilt viktiga för miljöarbetet i Skåne:

- Hållbara transporter i Skåne
- Hänsyn till Skånes hav, sjöar och vattendrag
- Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser

- Skydd av Skånes natur- och kulturvärden
- Hållbar konsumtion i Skåne

LundaEko

LundaEko II, Lunds kommuns program för ekologiskt hållbar utveckling 2014-2020, bygger på de nationella miljö kvalitetsmålen. Visionen utgår Lunds kommuns vision samt Brundtland-kommissionens definition av hållbar utveckling. Utifrån dessa mål har Lunds kommun formulerat åtta prioriterade områden:

- Engagera flera
- Hållbar konsumtion
- Minskad kemikaliebelastning
- Minskad klimatpåverkan
- Klimatanpassning
- Hållbar stadsutveckling
- Biologisk mångfald och ekosystemtjänster
- Friskt vatten och frisk luft

Hänsyn till samtliga kommuninvånarnas behov och rättigheter

I miljönämndens verksamhet ska det i möjligaste mån beaktas att samtliga kommuninvånarnas behov och rättigheter tillvaratas. Häri ingår att särskilt uppmärksamma personer med fysiska, psykiska eller intellektuella funktionsvariationer. Miljönämnden strävar efter allas möjlighet till delaktighet och inkludering.

En strategi för att stärka barnets rättigheter antogs i kommunfullmäktige den 20 december 2012. Strategin innebär bland annat att barnets bästa beaktas i beslut som rör barn. En stor del av miljönämndens arbete strävar efter att säkra en sund och hälsosam miljö för barn, både i nuläget och i ett mer långsiktigt perspektiv. Hälsoskyddsarbetets mål är bland annat att skapa en säker boende- och skolmiljö för barn och ungdomar. Miljöskyddsarbetets mål är att skapa en mer hälsosam omgivning med mindre luftföroreningar, rent vatten, inga farliga kemikalier i leksaker med mera. Arbetet utgår till stor del från riksdagens generationsmål:

”Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser”

I samtliga beslut i miljönämnden beaktas barnets bästa.

Tillsynsåret 2020

Exploateringstrycket i Lunds kommun är högt och kan förväntas vara så under lång tid framöver. Behovet av bostäder är stort, så även arbetsplatser. Kraven på att hushålla med åkermark och resurser har därtill skärpts. Staden ska därför växa genom förtätning av befintliga stadsmiljöer, inifrån och ut.

Den höga tillväxten innebär betydande utmaningar när nu framtidens Lund planeras. Kraven på en hållbar samhällsplanering är höga och ett antal viktiga frågor behöver övervägas. Hur kan vi bo tätt men ändå ha mycket grönska runt oss? Hur skapar vi ett Lund som tilltalar många med goda boendemiljöer? Lund behöver bli en grönare

kommun där de gröna och blå strukturerna utvecklas för att möta förväntade klimatförändringar samtidigt som de rekreativa värdena och den biologiska mångfalden kan öka. Kloka avvägningar mellan bostäders ökade bullerexponering och stadens utveckling behöver göras.

Inom kommunen arbetas intensivt med planeringen inför omvandlingen av gamla industriområden till nya stadsdelar och för en framtida flytt av Källby avloppsreningsverk. Trafikverket driver flera stora infrastrukturprojekt som berör Lunds kommun, bland annat nya trafikplatser längs E22 (Ideon och Lund Södra) och järnvägsplaner för utbyggnad till fyra spår sträckan Lund-Flackarp samt för en ny höghastighetsbana sträckan Hässleholm-Lund.

Genomförande av de stora statliga infrastrukturprojekten ställer helt nya krav på samordning mellan kommunens olika förvaltningar. För att kommunens beslutsunderlag ska bli så bra som möjligt krävs att berörda förvaltningar har ett nära samarbete och att kommunens samlade kompetens samordnas och nyttjas. Kommunens genomslagskraft i yttranden och som förhandlingsmotpart ökar väsentligt om kommunen förmår att uttala sig samlat, tydligt och välmotiverat.

Den snabba strukturomvandlingen av staden, men även förändringar som drivs av en ökad digitalisering i samhället, innebär förändrade förutsättningar för företag och näringsliv. Detta sätter även avtryck i miljönämndens tillsynsverksamhet. Strukturomvandlingen innebär att traditionell industri trycks bort och tvingas hitta nya etableringar. Företag som har en stark koppling till Lund kanske hittar nya lokaliseringar, i en del fall väljer företagen dock att lämna kommunen eller att lägga ner verksamheten.

Utmaningar

Samhällsplaneringen har blivit alltmer komplex och kräver strukturerad samordning tidigt i planprocessen mellan berörda förvaltningar och övriga aktörer. Viktiga frågeställningar behöver hanteras och prioriteras i ett tidigt skede samtidigt som rättssäkerheten för berörda aktörer behöver säkerställas. Det höga exploateringsstrycket är positivt då projekten ofta bidrar till att exempelvis förorenade områden saneras, men samtidigt bidrar exploateringen till flera nya problemområden. Klagomål på byggbuller, byggtrafik och damning, finpartiklar som snabbt avrinner till vattendragen och stör vattenlevande organismers livsmiljöer. Hur hittar man avsättning för de stora mängder schaktmassor som uppkommer? Genomförandet av Trafikverkets stora infrastrukturprojekt genom Lunds kommun accentuerar denna problematik.

Omvandlingstakten och ett stort ärendeflöde kräver att miljöförvaltningens organisation är flexibel och kan agera snabbt. Organisationen behöver också ha förmåga till tidig och god dialog med verksamhetsutövare, exploatörer och entreprenadföretag.

Allt fler människor på liten yta genererar fler störningar samtidigt som traditionella tillsynsärenden kopplade till industriell verksamhet minskar. Tillsynsverksamheten förutsätter en viss grad av självfinansiering via tillsynsavgifter. Den pågående strukturomvandlingen inom näringslivet i Lund kan snabbt förändra nämndens ekonomiska förutsättningar.

I samband med visionsprojektet *Ett Lund* identifierades behov av att förbättra kommunens styrningsprocesser och ett antal förvaltningssamordnande råd har inrättats. Detta är i grunden positivt men medför ett ökat administrativt arbete. Strategiska planeringsfrågor och kommuninternt arbete, drivet av ett snabbt växande

Lund, tar alltmer av nämndens resurser i anspråk.

Miljönämnden lägger stor vikt vid tillgänglighet, service och kommunikation. Trenden i samhället går mot en högre grad av digitalisering. Förvaltningen arbetar därför med till exempel utveckling av e-tjänster och lättillgänglig information via Lund.se.

Förvaltningen ser också över sina processer samt byter till ett nytt modernt verksamhetssystem för en effektivare administration av tillsynsverksamheten.

Tillsynsprojekt

Miljösamverkan Skåne

- Kommunala kemikalieplaner
- Kemikaliesmarta förskolor
- Reducera uppkomsten av mikroplast från konstgräs
- Tillsyn av integrerat växtskydd
- Små avlopp och gemensamhetsanläggningar
- Handläggning i praktiken av förorenade massor
- Avfallsförebyggande genom information och tillsyn
- Energi i tillsynen/energieffektivisering

Livsmedelsprojekt och kontrollmål

Nationella kontrollmål för kontrollen 2020

De nationella operativa kontrollmålen för 2020-2022 finns angivna i Livsmedelsverkets "Operativa mål för livsmedelskontrollen-2020-2022". De operativa målen är så kallade SMARTA mål. Det innebär bland annat att de är specifika och mätbara. Ett mål uppfylls när den kontroll som anges i målet utförts på det sätt och i den omfattning som anvisats.

Bedömning av måluppfyllelse görs på nationell nivå av Statens Livsmedelsverk (SLV) och den baseras på livsmedelskontrollens samlade insatser. För detta behöver SLV få uppgifter från alla myndigheter som utfört kontrollerna under tidperioden 2020-2022. Resultatet av kontrollen av de operativa målen ska redovisas till SLV i den årliga redovisningen av livsmedelskontroll.

Kontroll av operativa mål 2020

För kontrollen 2020 kommer följande kontrollmål att kontrolleras:

- Operativt mål 5 – Spårbarhet kött
- Operativt mål 6 - Spårbarhet ägg
- Operativt mål 8 – Information allergener
- Operativt mål 9 – Uppgifter om ingredienser

Tillsynsplan

Det är den utsedda myndighetens ansvar att avsätta de resurser som behövs för att utföra den tillsyn som behövs inom kommunen. För att åstadkomma detta ska myndigheten göra en utredning av tillsynsbehovet för tre år framåt. Utifrån de prioriteringar som har gjorts ska en plan för kommande års tillsyn arbetas fram. Behovsutredning och tillsynsplan ska uppdateras årligen och fastställas av miljönämnden.

Miljönämnden har sammanställt en behovsutredning för åren 2020-2022 och utifrån denna tagit fram en plan för den planerade tillsynen 2020. I planen ingår även en uppskattning av viss övrig tillsyn (oplanerad) och tillsynsrelaterat arbete samt prioriterade tillsynsprojekt. Uppskattningen baseras på erfarenheter från tidigare år samt omvärldsfaktorer som kan medföra ett ökat antal inkommande ärenden. Eftersom den oplanerade tillsynen är händelsestyrd så kan stora avvikelser från beräknat behov även komma att påverka den planerade tillsynen. Utifrån tillsynsplanen formar handläggarna sedan sina individuella tillsynsplaner.

Behovsutredningen tillsammans med den framtagna tillsynsplanen visar att miljönämnden uppfyller lagkraven avseende grundläggande och nödvändiga resurser för att bedriva tillsyn över de tillsynsobjekt som bedriver verksamhet i kommunen. Kommunens starka tillväxt innebär emellertid att alltmer av nämndens resurser tas i anspråk för deltagande i kommunövergripande projektgrupper och utredningar. Ett ökat fokus mot strategiska planeringsfrågor är en utveckling som förvaltningen bedömer kommer att vara bestående under överskådlig tid och nödvändigt om kommunen ska kunna uppfylla nationella mål om en långsiktigt hållbar samhällsbyggnad och stadsutveckling.

Avvikelsen mellan uppskattade behov och tillgängliga resurser är hanterbar för den planerade tillsynen under 2020. För att kunna möta framtida behov med ett högt ärendeflöde och ett ökat fokus mot strategiska planeringsfrågor och bygglovsremisser samt för att säkerställa en långsiktigt hållbar utveckling i kommunen behöver dock miljönämnden tillföras resurser på sikt.

Utveckling av basuppdraget

Ett ökat fokus mot strategiska planeringsfrågor är en utveckling som förvaltningen bedömer kommer att vara bestående under överskådlig tid och nödvändigt om kommunen ska kunna uppfylla nationella mål om en långsiktigt hållbar samhällsbyggnad och stadsutveckling.

Trafikverkets stora infrastrukturprojekt, med ombyggnader av bland annat E22:an med nya körfält och nya trafikplatser vid Ideon och Lund Södra, utbyggnad av södra stambanan till fyra spår Lund-Flackarp, med pågatågstation Klostergården samt planeringen för höghastighets-järnväg sträckan Hässleholm-Lund, kommer under flera år framåt att kräva ett stort engagemang från miljönämnden.

Genomförandet av de statliga infrastrukturprojekten ställer helt nya krav på samordning mellan kommunens olika förvaltningar. För att kommunens beslutsunderlag ska bli så bra som möjligt krävs att berörda förvaltningar har ett nära samarbete och att kommunens samlade kompetens samordnas och nyttjas. Kommunens genomslagskraft i yttranden och som förhandlingsmotpart ökar väsentligt om kommunen förmår att uttala sig samlat, tydligt och välmotiverat.

Under året kommer ett arbete för att ta fram en handlingsplan för ett mer strategiskt arbetssätt för tillsyn av kommunens utpekade prioriterade förorenade områden att initieras. Handlingsplanen syftar till att ge miljönämnden ökade möjligheter att påbörja en mer strategisk tillsyn av områden där störst risk för föroreningar föreligger. Detta i syfte att minska belastningen av förorenande ämnen till mark och vatten i enlighet med miljömålet Giftfri miljö och Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för vatten.

Lunds kommun är via miljöförvaltningen representerad i styrelsen för Skånes Luftvårdsförbund. Skånes Luftvårdsförbund bildar ett samverkansområde för samtliga skånska kommuner med syfte att samordna kontrollen av luftkvaliteten i Skåne.

Förvaltningen har också påbörjat ett arbete tillsammans med Future by Lund - Smart Cities och innovationsföretag att mäta buller samt luftföroreningar med hjälp av sensorer vilket kommer att ge mätdata från kritiska platser i hela Lunds kommun.

I samband med visionsprojektet *Ett Lund* identifierades behov av att förbättra kommunens styrningsprocesser och ett antal förvaltningssamordnande råd har inrättats. Initialt medför detta ett ökat administrativt arbete för förvaltningen men mervärdet ligger i tydligare styrningsprocesser och en ökad samsyn mellan kommunens förvaltningar.

Miljönämnden lägger stor vikt vid tillgänglighet, service och kommunikation. Trenden i samhället går mot en högre grad av digitalisering. Förvaltningen arbetar därför med utveckling av fler e-tjänster och lättillgänglig information via Lund.se. Förvaltningen ser också över sina processer samt byter till ett nytt modernt verksamhetssystem, EDP Vision Miljö, för en effektivare administration av tillsynsverksamheten. Syftet är dels att säkerställa nämndens dokumenthantering, dels att nämndens personal ska få tillgång till ett modernt och effektivare verksamhetssystem.

Internbudget

Driftbudget

Utöver miljönämnden ram på 15 426 tkr för 2020 tillkommer 131 tkr i budgetkompensation för högre PO-pålägg. Miljönämndens totala ram blir således 15 557 tkr för 2020.

Driftbudget			Budget 2019 (tkr)	Budget 2020 (tkr)
INTÄKTER				
Miljöförvaltningen	Verksamhet	Post		
Eken 3002	2 751	Miljötillsyn	5 400	6 000
	2 755	Livsmedeltillsyn	3 500	3 650
		SUMMA	8 900	9 650
KOSTNADER				
Miljönämnden	Verksamhet	Post		
Eken 3001	1 040	Kostnader förtroendevalda	785	780
		Personalsociala kostnader	50	30
		Kurser, resor	150	120
		Tidskrifter m.m.	15	10
		Administrativa avgifter	50	20
		SUMMA	1 050	960
Miljöförvaltningen	Verksamhet	Post		
Eken 3001	2 750	Personalkostnader	18 468	19 000
		Kurser, resor	350	247
		Personalsociala kostnader	150	100
		Förbrukningsmaterial, utrustning	500	550
		IT-drift	350	450
		Luftundersökningar inkl. miljöövervakning	565	500
		Miljöövervakning, vattenprover	250	250
		Lab.tjänster livsmedel	200	200
		Lokaler, hyra, städ, avskrivningar	1 700	2 400
		Övriga administrativa tjänster	700	550
		SUMMA	23 233	24 247
Summa kostnader nämnd och förvaltning (tkr)			24 283	25 207
Summa intäkter (tkr)			8 900	9 650
Summa nettokostnad (tkr)			15 383	15 557